

Patient undersøgelse om smerter i ambulatoriet for patienter med brandsår

Indledning

I ambulatoriet for brandsårspatienter er der ikke tradition for at give smertebehandling under ambulatoriebesøget. Her foretages mange forskellige procedurer, som potentielt kan være smertefremkaldende.

I klinik for plastik kirurgi, brystkirurgi og brandsårsbehandling har Enhed for Akut Smertebehandling (EAS) kortlagt patienter med brandsårs smerteudfordringer med henblik på at kvalitetssikring af smertebehandlingen. I den forbindelse blev der også sat fokus på patienternes oplevelse af smerter og smertebehandling ved sårpleje og skift af forbindelser i ambulatoriet for brandsår. Hvor læger og sygeplejersker i ambulatoriet beskriver at der er nogle patienter, der har meget ondt ved skiftning. Men for at forklare udfordringens omfang og om der er et aktuelt behov for et tiltag med henblik på at sikre at patienterne ikke oplever så høj smerteintensitet blev det besluttet at udføre en patientundersøgelse.

Formål

Kortlægge smerter og behandlingsbehov hos patienter i ambulatoriet for brandsår.

Metode

Spørgeskema undersøgelsen blev udført i perioden okt. 2013- jan 2014. Spørgeskemaerne er udviklet i tæt samarbejde med sygeplejerskerne i ambulatoriet for brandsår og er inden brug pilottestet på 8 patienter. Der blev stilet imod besvarelse fra 100 voksne og på de børn der måtte komme i den samme periode i Ambulatoriet for brandsår. *(spørgeskemaerne er vedlagt denne rapport som bilag)*

De to skemaer indeholder henholdsvis en patient del og en sygeplejerske del¹. Patienterne blev udspurgt om:

- Max smerteintensitet før, under og efter det ambulante besøg. - Til Voksne blev der brugt Numerisk Rang Skala(NRS) og til børn blev der brugt Wong Baker face.
- Hvordan der blev taget hånd om smerterne og behovet for smertelindring under besøget.
- Behov for smertebehandling i hjemmet.

¹ Bilag 1 og 2

Disse data blev suppleret af sygeplejersken med antal af besøg i ambulatoriet, operation, skadesomfang, skadested, behandling og smertebehandling i ambulatoriet.

Voksne: Resultater

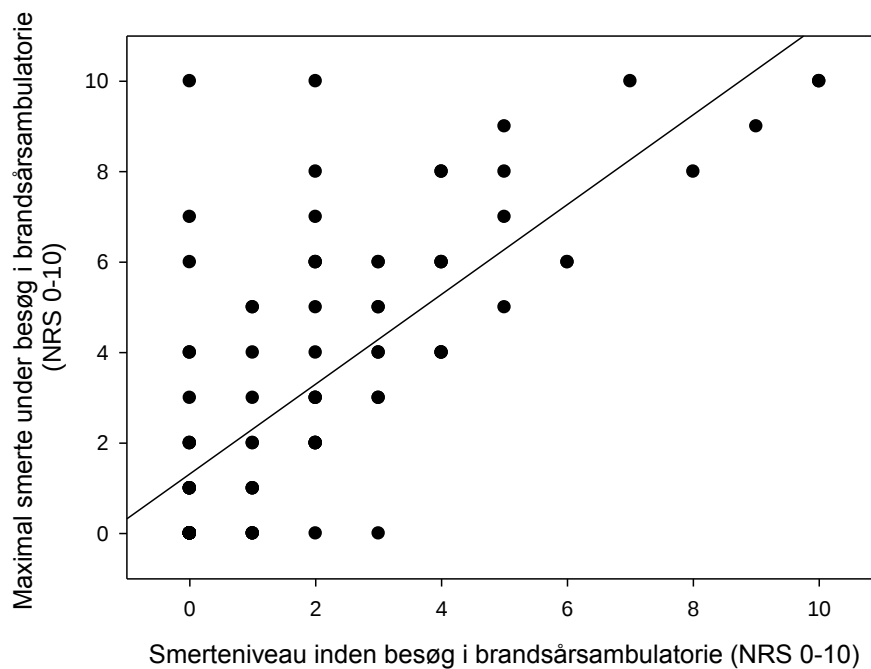
Antal besvarede spørgeskemaer	99				
Antal der har besvaret skemaet før	27				
Køn M/K	56/43				
Alder middel (min-max)	45 år (16- 87)				
Smerteintensitet før det ambulante besøg	<u>NRS 0</u>	<u>NRS 1-3</u>	<u>NRS 4-6</u>	<u>NRS 7-10</u>	<u>Ikke besvaret:</u>
	41%	39%	14%	5%	0%
Max smerteintensitet under det ambulante besøg	<u>NRS 0</u>	<u>NRS 1-3</u>	<u>NRS 4-6</u>	<u>NRS 7-10</u>	<u>Ikke besvaret:</u>
	32%	25%	26%	15%	1%
Smerteintensitet efter det ambulante besøg	<u>NRS 0</u>	<u>NRS 1-3</u>	<u>NRS 4-6</u>	<u>NRS 7-10</u>	<u>Ikke besvaret:</u>
	38%	38%	14%	7%	2%
Hvordan blev der taget hånd om dine smerter	Virkelig godt: 54% Godt: 37% Dårligt: 0% Virkelig dårligt: 1%				
Andel med behov for smertelindring	9%				
Behov for smertelindring hjemme	Hver dag eller mindre: 16% En gang om dagen: 8% Flere gange om dagen: 20% Ingen behov: 45%				
Præparater brugt til smertelindring i hjemmet	●Paracetamol: 30% ●NSAID: 12% ●Gabapentin: 2% ●Antihistamin: 1% ●Codipar: 1% ●Ketogan: 1% ●Dolol: 4%				
Tid siden brandsåret blev erhvervet Median(min-max)	24 dage (2-657)				
Necrectomi og hudtranplantation udført	28%				
Brandsårets omfang i % Middel(min – max)	4% (½-75)				
Brandsårets placering	Hoved/hals: 14% Hænder: 26% Fødder: 13% Mave/brystkasse: 13%				

	Arme: 20%	Kønsorganer: 4%
	Ryg: 16%	Ben: 32%
Behandling i Ambulatoriet	Udpakning postoperativ + ny forbinding: 2% Udpakning postoperativ – minus ny forbinding: 2% Skiftning af uophelet sår – plus ny forbinding: 50% Skiftning af helet sår – minus ny forbinding: 17% Kompressions behandling: 7% Ambulant besøg pga arvæv: 15% Andet: 5%	
Smertebehandling i ambulatoriet	0%	

Voksne: del-konklusion

- Patienterne har samme smerteniveau før og efter besøget.
- 41 % oplever moderat til svære smerter under ambulatorie besøg
- 91 % er synes, at der blev taget enten 'godt' eller 'virkelig godt' hånd om deres smerter.
- Kun 9% angav behov for lindring under besøget.
- Der fandtes ingen sammenhæng med maximal smerteniveau ved ambulatorie besøg og tid siden skade, operation, antal besøg, omfang af skaden, om man tog smertestillende hjemme
- Der fandtes en lineær korrelation mellem patientens smerteniveau inden besøg og max smerte under besøg.

Smerter under ambulatorie besøg

Konklusion:

2 ud af 5 patienter har en smerteproblematik under besøget. På trods heraf er de fleste patienter tilfredse med håndtering af smerter i ambulatoriet. Dette afspejler formentlig den professionelle omsorg der udføres i ambulatoriet og/eller at smerten er af kort varighed under udpakning/skiftning af sår.

Der ses en lineær korrelation mellem smerteniveau inden og under ambulatoriebesøg.

Forslag til tiltag

For at bedre smertebehandling under ambulatoriebesøg foreslås at:

- Patienter med $NRS > 3$ hjemme, tager Paracetamol 1 g + ibuprofen 200 mg hjemme 1-2t før besøget.
- Patienter som har smerter ved første besøg, tager Paracetamol 1 g + ibuprofen 200 mg hjemme 1-2t før besøget
- Ved patienter der fortsat har moderate til svære smerter, bør der lægges en handlingsplan
- Audit gentages efter 1 år

Børn: Resultater

Antal besvarede spørgeskemaer	43						
Antal der har besvaret skemaet før	9						
Køn M/K	24/19						
Alder middel (min-max)	6 år (0-15)						
Smerteintensitet før det ambulante besøg	<u>0:</u>	<u>1:</u>	<u>2:</u>	<u>3:</u>	<u>4:</u>	<u>5:</u>	Ikke svaret:
Wong Baker Scale (se bilag 2)	67%	21%	5%				7%
Max smerteintensitet under det ambulante besøg	<u>0:</u>	<u>1:</u>	<u>2:</u>	<u>3:</u>	<u>4:</u>	<u>5:</u>	Ikke svaret:
Wong Baker Scale (se bilag 2)	33%	28%	14%	12%	2%	2%	9%
Smerteintensitet efter det ambulante besøg	<u>0:</u>	<u>1:</u>	<u>2:</u>	<u>3:</u>	<u>4:</u>	<u>5:</u>	Ikke svaret:
Wong Baker Scale (se bilag 2)	65%	26%	2%				7%
Hvordan blev der taget hånd om dine smerter	Virkelig godt: 67% Godt: 33% Dårligt: 0% Virkelig dårligt: 0%						
Andel med Behov for smertelindring	5%						
Behov for smertelindring hjemme	Hver dag eller mindre: 16 % En gang om dagen: 5 % Flere gange om dagen: 23 % Ingen behov: 56 %						
Præparater brugt til smertelindring i hjemmet	●Paracetamol: 30 % ●NSAID: 2 % ●Antihistamin: 2 %						
Tid siden brandsåret blev erhvervet							
Median(min-max)	17 dage(2-966)						
Necrectomi og hudtranplantation udført	16 %						
Brandsårets omfang i %							
Middel(min – max)	6% (1-47)						
Brandsårets placering	Hoved/hals: 21 % Hænder: 26 % Fødder: 5 % Mave/brystkasse: 19 % Arme: 12 % Kønsgorganer: 5 % Ryg: 7 % Ben: 47 %						

Behandling i Ambulatoriet	Udpakning postoperativ + ny forbinding: 0 %
	Udpakning postoperativ – minus ny forbinding: 2 %
	Skiftning af uophelet sår – plus ny forbinding: 44 %
	Skiftning af helet sår – minus ny forbinding: 5 %
	Kompressions behandling: 16 %
	Ambulant besøg pga arvæv: 28 %
	Andet: 5 %
Smertebehandling i ambulatoriet	0%

Børn - Konklusion:

Smertescoringen på børn er udført på en Wong Baker Score (6 ansigter, der bliver mere og mere kede af det – se bilag)

30 % af børnene oplevede en smerteintensitet under besøget, der var mere end eller lig en smerte, der kan sammenlignes med, at barnet mest har lyst til at sidde stille og få læst en historie eller se fjernsyn fordi det gør ondt.

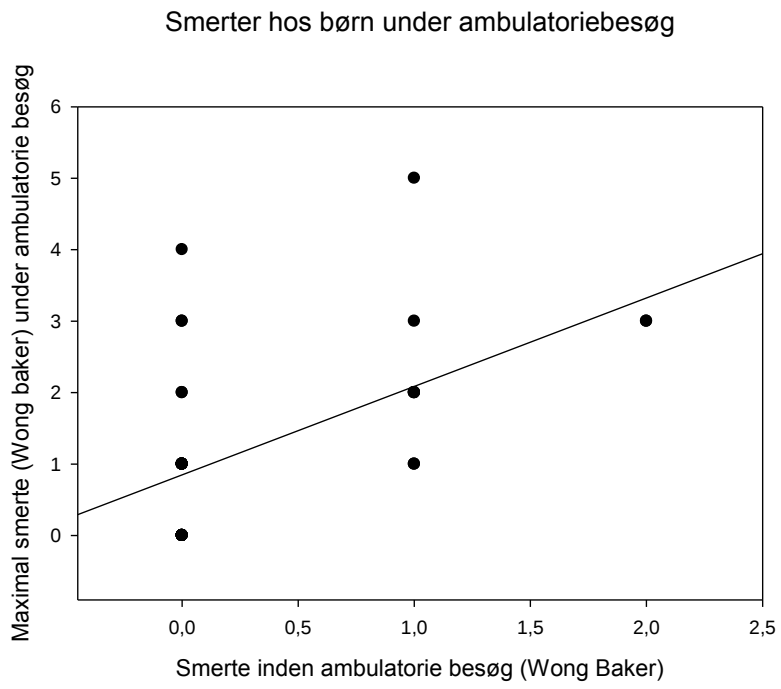
Hos børnene ses som hos voksne stor tilfredshed med håndtering af smerter i ambulatoriet, samt en lineær korrelation mellem smerteniveau inden og under ambulatoriebesøg.

Forslag til tiltag

For at bedre smertebehandling under ambulatoriebesøg foreslås at:

- Børn med smerte udfordringer i hjemmet tager Paracetamol+ Ibuprofen efter vægt 1 time før besøget.
- Børn som har haft uacceptable smerter ved første besøg, tager paracetamol og Ibuprofen 1 time før næste besøg i ambulatoriet
- Ved patienter der fortsat har moderate til svære smerter, bør der lægges en handlingsplan

Audit gentages efter 1 år

Konklusion

Patienterne oplever primært smerter i forbindelse med udpakning af brandsåret. Smerterne er derfor af kortere varighed, hvilket er en udfordring for sygeplejerskerne at smertedække sufficient, især hvis patienten skal kunne gå hjem umiddelbart efter besøget. Til trods for smerteudfordringerne under det ambulante besøg følte stort set alle patienter, at der blev taget "godt" til "meget godt" hånd om deres smerter.

Dette er et paradoks som også kan genfindes i landspatientundersøgelsen (LUP), hvor langt de fleste patienter er tilfredse med smertebehandlingen på de respektive sygehuse, selvom gentagne audits på postoperative patienter finder smertebehandlingen insufficient.

Patienternes smerteoplevelse er en individuel og subjektiv oplevelse. Udfordringen for sygeplejerskerne i ambulatoriet for brandsår er, at kunne identificere den patient, der måtte have behov for smertelindring i forbindelse med besøget og selv om dette var muligt er der kun kort tid til at sikre en smertebehandling.

For postoperativ behandling foreligger regionale mål for smertebehandling på NRS-hvile <3 og ved mobilisering <5 . Om disse mål kan overføres til patienter i ambulatoriet for brandsår er uafklaret.

Forslag til tiltag

Patientinddragelse til selv at vurdere om der er behov for smertelindring. For at hjælpe til at vurdere dette kan følgende retningslinjer gives:

- Hvis smerter i såret opleves som moderate til svære anbefales det at patienten tager Paracetamol og Ibuprofen en time før ankomst til ambulatoriet. Medicinen kan købes i håndkøb.
 - Børn gives dosis ud fra vægt
 - Voksne PCM 1 g og 200 mg ibuprofen
- Hvis der er smerter under besøget og denne skal komme igen skal patienten vejledes i at indtage ovenstående beskrevne medicin, før næste besøg.

Derudover bør der lægges en handle plan for patienter, der ikke kan skiftes pga. høj smerteintensitet i ambulatoriet.

Evt tiltag, skal evalueres et år efter effektivering.

Bilag 1 Spørgeskema til voksne

Patient nr.:

I forbindelse med kvalitetssikring af smertebehandling i ambulatoriet, vil vi gerne vide om du har haft smerter relateret til dit brandsår. Undersøgelsen er anonym.

KØN: ☐ M ☐ K Alder: år

Har du udfyldt dette skema før: JA / NEJ

Hvor mange smerter havde du i dit brandsår i dag ved ankomst til ambulatoriet?

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(0 er ingen smerter og 10 er værst tænkelige smerter)

Hvad var den maximale smerte du oplevede i forbindelse med det ambulante besøg?

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(0 er ingen smerter og 10 er værst tænkelige smerter)

Hvor mange smerter har du nu ved afslutning af det ambulante besøg?

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

(0 er ingen smerter og 10 er værst tænkelige smerter)

Hvordan vurderer du, at der blev taget hånd om dine smerter i forbindelse med det ambulante besøg?

Virkelig godt	godt	dårligt	Virkelig dårligt
---------------	------	---------	------------------

Havde du behov for smertelindring i dag i ambulatoriet: JA / NEJ

Hvor ofte har du taget smertestillende på grund af dit brandsår der hjemme den sidste uge?

Hver anden dag eller mindre	En gang om dagen	Flere gange om dagen		Jeg har ikke haft behov for smertelindring
-----------------------------	------------------	----------------------	--	--

Hvis behov for smertestillende hjemme – hvilke?

Tak for hjælpen fra

Ambulatorium for brandsårsbehandling & Enhed for Akut Smertebehandling

Patient nr.:

Udfyldes af personalet i ambulatoriet 3004:

Skadesdato for brandsår: d. ____ / ____

Dato for det ambulante besøg d. ____ / ____

Har patienten fået udført Necrectomi og hudtransplantation JA / NEJ

Patientens besøg i ambulatoriet er nr. ____ (eks 2.)

Primær skadesomfang af Brandsåret: ____ %

Brandsårets placering (sæt gerne flere krydser)

☐ Hoved/hals	☐ Mave/brystkasse	☐ Ryg
☐ Hænder	☐ Arme	☐ Ben
☐ Fødder	☐ Kønsganer	
-

Patienten har i dag fået foretaget:

- ☐ **Udpakning** postoperativ - **plus** ny forbinding
 - ☐ **Udpakning** postoperativ - **minus** ny forbinding
 - ☐ **Skiftning** af uophelet sår - **Plus** ny forbinding
 - ☐ Kompressions behandling
 - ☐ Ambulant besøg pga arvæv
 - ☐ Andet _____
-

Har patienten modtaget smertestillende medicin i ambulatoriet? JA / NEJ

Hvis ja. Hvilken?

☐ PCM	☐ NSAID	☐ Morfin
☐ Tramadol	☐ Andet	

Patienten har ikke modtaget skemaet fordi: _____

Bilag 2 Smerteschema til børn

Patient nr.:

I forbindelse med kvalitetssikring af smertebehandling i ambulatoriet, vil vi gerne vide om dit barn har haft smerter relateret til sit brandsår. Undersøgelsen er anonym.

KØN: ☐ M ☐ K Alder: år

Har I udfyldt dette skema før: JA / NEJ

Punkt 1, 2 og 3 springes over, hvis dit barn er for lille til at samarbejde:

1) Hvor mange smerter havde du i dit brandsår i dag ved ankomst til ambulatoriet?

2) Hvad var den maximale smerte du oplevede i forbindelse med dit ambulante besøg?

3) Hvor mange smerter har du nu ved afslutning af det ambulante besøg?

Patient nr.:

- 4) Hvordan vurderer du, at der blev taget hånd om dine smerter i forbindelse med det ambulante besøg?

Virkelig godt	godt	dårligt	Virkelig dårligt
---------------	------	---------	------------------

- 5) Havde du behov for smertelindring i dag i ambulatoriet: Ja / nej

- 6) Hvor ofte har dit barn fået smertestillende på grund af brandsåret der hjemme?

Hver anden dag eller mindre	En gang om dagen	Flere gange om dagen		Jeg har ikke haft behov for smertelindring
-----------------------------	------------------	----------------------	--	--

Hvis behov for smertestillende hjemme – hvilke?

Tak for hjælpen fra

Ambulatorium for brandsårsbehandling & Enhed for Akut Smertebehandling

Patient nr.:

Udfyldes af personalet i ambulatoriet 3004:

Dato (*i dag*) d. ____ / ____ -13

Skadesdato for brandsår: d. ____ / ____ -

Har patienten fået udført Necrectomi og hudtransplantation JA / NEJ

Patientens besøg i ambulatoriet er nr. ____ (*eks 2.*)

Primær skadesomfang af Brandsåret: ____ %

Brandsårets placering (*sæt gerne flere krydser*)

☐ Hoved/hals	☐ Mave/brystkasse	☐ Ryg
☐ Hænder	☐ Arme	☐ Ben
☐ Fødder	☐ Kønsganer	
-

Patienten har i dag fået foretaget:

- ☐ **Udpakning** postoperativ - **plus** ny forbinding
 - ☐ **Udpakning** postoperativ - **minus** ny forbinding
 - ☐ **Skiftning** af uophelet sår - **Plus** ny forbinding
 - ☐ Kompressions behandling
 - ☐ Ambulant besøg pga arvæv
 - ☐ Andet _____
-

Har patienten modtaget smertestillende medicin i ambulatoriet? JA / NEJ

Hvis ja. Hvilken?

☐ PCM	☐ NSAID	☐ Morfin
☐ Tramadol	☐ Andet	

Patienten har ikke modtaget skemaet fordi: _____